
Vergaderjaar 2021–2022

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

EF

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 maart 2022

Hierbij zend ik u de geannoteerde agenda van de Eurogroep en Ecofinraad van 4 en 5 april a.s. Ik ben voornemens deel te nemen aan deze vergaderingen.

Het is mogelijk dat nog punten worden toegevoegd aan de agenda of dat bepaalde onderwerpen worden afgevoerd of worden uitgesteld tot de volgende vergadering.

De Minister van Financiën,
S.A.M. Kaag

Eurogroep

Wisselkoers- en inflatieontwikkelingen als voorbereiding op internationale vergaderingen

Document: op dit moment nog niet beschikbaar. Dit document zal na de vergadering worden gepubliceerd op <https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/eurogroup/eurogroup-documents-register/>

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

De Europese Commissie zal een presentatie geven over de inflatieontwikkelingen in de eurozone en de EU en de ontwikkelingen op het gebied van de wisselkoers van de euro. De bespreking in de Eurogroep dient ter voorbereiding van internationale bijeenkomsten zoals de jaarvergadering van het Internationaal Monetair Fonds en de G20-vergadering, waar tevens over de inflatie- en wisselkoersontwikkelingen gesproken zal worden.

De inflatieontwikkelingen sinds de laatste EFC-bespreking over dit onderwerp in oktober 2021 zullen worden geëvalueerd. Door de Russische invasie van Oekraïne zijn de inflatievooruitzichten ingrijpend veranderd en wordt verwacht dat de inflatie verder zal oplopen tot een piek die nu later in het jaar zou moeten worden bereikt.

De verwachting is dat aardgasprijzen het komende jaar meer dan zeven keer hoger zullen liggen dan vóór de pandemie. Naast energieprijzen stijgen ook voedselprijzen en de prijs van metalen sterk. Deze breder gedragen inflatie zal de kosten voor producenten in verschillende sectoren en voor tal van consumptiegoederen opdrijven. De oorlog heeft de reeds grote onzekerheid als gevolg van de wisselwerking tussen de pandemie en het economisch herstel verder vergroot. Dit geldt ook voor de inflatieverschillen binnen de eurozone, die tijdens de pandemie aanzienlijk zijn toegenomen, zowel wat de energie-inflatie als wat de kerninflatie betreft, en die kunnen nu nog verder oplopen.

Er zijn momenteel weinig aanwijzingen voor een loon-prijsspiraal. Desalniettemin vinden loononderhandelingen niet frequent plaats en de huidige economische omstandigheden en arbeidsmarktdynamiek kunnen de lonen mogelijk met enige vertraging beïnvloeden. De handelsgewogen waarde van de euro is tussen augustus 2021 en februari 2022 vrijwel stabiel gebleven. Er was een geringe waardedaling van de euro ten opzichte van de dollar, de renminbi, pond en een aantal valuta's van opkomende markten. Dit werd gecompenseerd door de waardeverhoging van de euro ten opzichte van de Japanse yen, de Russische roebel, de Zweedse kroon en de Turkse lira. In reële effectieve termen is de euro in waarde gedaald omdat de inflatie in de eurozone iets lager was dan bij haar handelspartners.

De ontwikkelingen op de huizenmarkt in de eurozone en de beleidsimplicaties

Document: op dit moment nog niet beschikbaar. Dit document zal na de vergadering worden gepubliceerd op <https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/eurogroup/eurogroup-documents-register/> onder de titel «*Housing market developments in the euro area: focus on housing affordability*». De verwachte verklaring zal hier ook te vinden zijn.

Aard bespreking: gedachtewisseling en aannamesverklaring

Besluitvormingsprocedure: consensus

Toelichting:

De Eurogroep zal van gedachte wisselen over de ontwikkelingen op de huizenmarkt in de eurozone aan de hand van een notitie van de Europese Commissie. Hierin zijn twee discussievragen opgenomen: in welke mate hebben de gestegen kosten voor huisvesting economische consequenties en of ministers de gedeelde principes uit de notitie kunnen steunen. Over de gedeelde principes zal de Eurogroep naar verwachting een verklaring aannemen.

In de notitie wordt aangegeven dat de huizenprijzen en het aandeel dat huishoudens besteden aan hun onderkomen de afgelopen periode sterk zijn gestegen en dat dit negatieve implicaties kan hebben voor de economie. De hogere kosten voor huisvesting kunnen op korte termijn gevolgen hebben voor de vraag naar goederen en diensten binnen de eurozone en dit kan op lange termijn negatieve gevolgen hebben voor de economische groei. De voorgestelde gedeelde principes gaan verder over het belang van minder versturende belastingen op de woningmarkt, het overwegen van eenvoudigere procedures voor nieuwe vastgoedprojecten met aandacht voor milieueffecten en tot slot dat subsidies gericht op de betaalbaarheid van de woningmarkt gepaard moeten gaan met maatregelen gericht op de aanbodzijde. Nederland kan zich vinden in deze analyse en principes en kan instemmen met een verklaring van de eurogroep waarin deze zijn opgenomen. De gedeelde principes betreffen een gedeeld beeld van mogelijke beleidsinstrumenten, geen verplichting om bepaalde beleidsinstrumenten te ontwikkelen of in te zetten.

Nederland is van mening dat de toenemende kosten voor huisvesting ook de ongelijkheid kan vergroten. Daarnaast kunnen de gestegen huisvestingskosten ertoe leiden dat mensen minder snel verhuizen wat negatieve gevolgen kan hebben voor de arbeidsmarkt. Nederland adresseert de stijgende huisvestingskosten met de aanstelling van een Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en een ambitieuze agenda voor de woningmarkt, waarbij wordt ingezet om het aanbod te vergroten en de betaalbaarheid van huurwoningen te verbeteren. Daarnaast worden in het regeerakkoord ook fiscale maatregelen getroffen. Indien opportuun zal Nederland een toelichting geven op deze agenda.

Afwegingen bij het ontwerp van een digitale euro tussen privacy en andere EU-beleidsdoelstellingen

Document: n.v.t.

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

Mede dankzij de inzet van Nederland is de digitale euro hoog op de agenda van de Eurogroep gekomen. Een mogelijke invoering van de digitale euro vergt politieke sturing. Daarom is afgesproken dat de Eurogroep op kwartaalbasis de belangrijkste politieke dimensies van de digitale euro zal bespreken, gevoed door technische inbreng van de Europese Centrale Bank (ECB) en de Europese Commissie.

Deze bespreking in de Eurogroep is de tweede sessie in een serie van vier. Het thema van de bespreking is «afwegingen bij het ontwerp van een digitale euro tussen privacy en andere EU-beleidsdoelstellingen». Naar verwachting zal gesproken worden over de mate waarin de privacy van de gebruikers van een digitale euro van belang is bij de ontwikkeling daarvan en hoe dit zich moet verhouden met andere beleidsdoelstellingen, zoals het tegengaan van criminele praktijken (waaronder het tegengaan van witwassen, financiering van terrorisme en belastingontduiking). Uit de openbare consultatie van de ECB die vorig jaar heeft plaatsgevonden,

bleek dat privacy voor de respondenten een van de belangrijkste aspecten zou moeten zijn bij de ontwikkeling van een digitale euro.

De Nederlandse inzet bij deze bespreking is om privacy als één van de kernprincipes aan te merken voor een verdere ontwikkeling van een digitale euro, ongeacht in welke vorm deze zou worden ontwikkeld. Hierbij moet wel een balans gevonden worden met andere beleidsprioriteiten, waarbij overeenstemming met geldende regelgeving het uitgangspunt is. Volledige anonimiteit zal niet mogelijk zijn, omdat dit niet strookt met andere beleidsdoelen. Volledige anonimiteit bestaat momenteel ook niet bij het gebruik van chartaal en giraal geld. Het is van belang dat publieke en private entiteiten die een digitale euro uitgeven of er diensten mee aanbieden gebruikersinformatie niet misbruiken voor andere doelstellingen dan bij wetgeving bepaald en er moet voor gezorgd worden dat gegevens zo goed als mogelijk beschermd worden tegen cyberaanvallen en -lekken. Bij voorkeur wordt dit al zo veel mogelijk bij het technische ontwerp van een digitale euro meegenomen (*privacy-by-design*). Een digitale euro moet niet aan gebruikers opgedrongen worden, gebruikers moeten zelf de vrijheid behouden om te kiezen welke betaalmiddelen zij willen gebruiken. Ook zou het niet mogelijk moeten zijn om een digitale euro te programmeren, zodat deze slechts aan bepaalde doelen besteed kan worden, of waardoor het gebruik op een andere manier kan worden gestuurd door de overheid of centrale bank. Een digitale euro moet neutraal zijn en één-op-één inwisselbaar tegen andere vormen van de euro, zoals een chartale euro (contant geld, munten en biljetten).

Bankenunie

Document: n.v.t.

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

Op de Eurotop in december 2021 is afgesproken dat vervolmaking van de Bankenunie een belangrijk doel is voor de EU en is de Eurogroep gevraagd om tot overeenstemming te komen over een werkplan. Dit werkplan zou richting moeten geven aan de vervolgstappen op de vier werkstromen binnen het bankenuniedossier: het Europees depositogarantiestelsel (EDIS), de herziening van het crisisraamwerk voor falende banken (CMDI), omgang met grensoverschrijdende banken (home-host) en de aanpak van de risico's van staatsobligaties op bankbalansen (RTSE).¹ Tijdens de aankomende Eurogroep zal verder worden gesproken over de voortgang van de discussies tot nu toe en de invulling van een compromisvoorstel waar lidstaten elkaar mogelijk tegemoet kunnen komen de komende periode.

De inzet van Nederland ziet erop dat een herziening van het crisisraamwerk vooral zou moeten focussen op het weghalen van inconsistenties in de toepassing van de verschillende raamwerken, onder andere zodat de lastendelingsregels consistent worden toegepast. Daarnaast is van belang dat bij aanpassing van het crisisraamwerk publieke middelen zo veel mogelijk worden beschermd. Hiervoor moeten de regels omtrent staatssteun aangescherpt worden. Ook benadrukt Nederland dat voordat risico's verder gedeeld worden via een EDIS, er risicoreductie moet plaatsvinden. Zo moeten de risico's van staatsobligaties op bankbalansen worden verminderd en banken op gezondheid getoetst zijn. Nederland benadrukt hierbij expliciet dat de voortgang op een EDIS proportioneel moet zijn ten aanzien van stappen op risicoreductie.

¹ Deze Kamerbrief biedt achtergrond bij de vier werkstromen: Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 21 501-07, nr. 1757

De afgelopen periode is verder gesproken over mogelijke vervolgstappen en denkrichtingen voor een mogelijk compromis op de vier werkstromen. Wanneer lidstaten het eens kunnen worden over een werkplan kan de Europese Commissie dit opvolgen met voorstellen waarover lidstaten nader in gesprek gaan. Tijdens de vorige Eurogroep is gesproken over de contouren van een mogelijk compromisvoorstel voor een werkplan, op basis waarvan lidstaten elkaar mogelijk tegemoet kunnen komen. Hierbij is het voorstel om voortgang op de werkstromen op te knippen in twee fases. In een eerste fase zouden kleine stappen kunnen worden gezet op alle vier de onderwerpen. Hierna zou dan een controlemoment volgen, waarbij op basis van nader te bepalen transitie-eisen unaniem wordt besloten of kan worden overgegaan tot een tweede fase met meer ambitieuze stappen. Lidstaten hebben tijdens de Eurogroep aangegeven zich in grote lijnen te kunnen vinden in het voorstel om voortgang in twee fases te bewerkstelligen. Nederland ziet voordeel in een dergelijke benadering omdat daarmee stappen kunnen worden gezet die proportioneel zijn aan elkaar, met een goede balans tussen risicodeling en risicoreductie. Hiertoe zal Nederland inzetten op duidelijke en meetbare criteria voorafgaand aan een tweede fase, zeker ook wat betreft risicoreductie.

De komende Eurogroep zal naar verwachting verder worden gesproken over de invulling van een mogelijk compromis ten aanzien van voortgang op de vier werkstromen. Naar verwachting zal geprobeerd worden om een akkoord te bereiken over het werkplan in de Eurogroep van juni. Nederland zal zich constructief blijven opstellen en tegelijkertijd vasthouden aan de hiervoor omschreven punten die voor Nederland van belang zijn. Door de uiteenlopende posities van lidstaten zal het ook de aankomende maanden niet eenvoudig zijn om een compromis te bereiken. De Tweede Kamer zal op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen.

Ecofinraad

Richtlijnvoorstel betreffende algemeen minimumbelastingniveau voor multinationals in de EU

Document: op dit moment nog niet beschikbaar. Het document wordt voorafgaand aan de vergadering op het *delegates portal* geplaatst.

Aard bespreking: besluitvorming t.b.v. het vaststellen van de algemene benadering van de Raad

Besluitvormingsprocedure: Unanimiteit

Toelichting:

Het Franse voorzitterschap streeft ernaar om tijdens de Ecofinraad van 5 april 2022 een akkoord te bereiken over het richtlijnvoorstel betreffende een algemeen minimumbelastingniveau voor multinationals in de Europese Unie (EU) (richtlijnvoorstel Pijler 2). Dit richtlijnvoorstel is op 22 december 2021 gepubliceerd. De rechtsbasis van dit richtlijnvoorstel is art. 115 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. De besluitvorming ten aanzien van het voorstel is unanimiteit (met raadpleging van het Europees parlement).

Het voorstel was reeds voor algemene benadering² geagendeerd voor de Ecofinraad van 15 maart 2022. Tijdens de behandeling spraken veel lidstaten hun steun uit voor het voorstel en de ambitie van het Franse voorzitterschap om conform het in het *Inclusive Framework* (IF) afgesproken implementatieplan tot een snelle aanneming van het richtlijn-

² Dit is een besluit van de Raad waarin een politiek standpunt wordt aangenomen over het voorstel. Bij een algemene benadering wordt bewerkstelligd dat de lidstaten politiek akkoord zijn met het voorstel, zodat snelle afronding kan volgen.

voorstel te komen. De meeste lidstaten sloten zich aan bij het compromisvoorstel. Drie politieke discussiepunten waren voor enkele lidstaten aanleiding om (nog) niet akkoord te gaan. Naar verwachting zullen deze drie punten opnieuw tijdens de Ecofinraad aan de orde komen, met het oog op besluitvorming.

In de eerste plaats gaat het om de inwerkingtreding van het voorstel. Een aantal lidstaten heeft aangegeven de implementatiedeadline ambitieus en (te) krap te vinden. Om op dit punt tot een compromis te komen, heeft het voorzitterschap een aangepaste implementatiedeadline van 31 december 2023 voorgesteld, in plaats van 31 december 2022. Veel lidstaten kunnen zich hierin vinden. Ook het kabinet is hiermee akkoord. Ten tweede de link tussen Pijler 2 en Pijler 1³. Een aantal lidstaten is van mening dat de inwerkingtreding van Pijler 2 afhankelijk is van de inwerkingtreding van Pijler 1, terwijl anderen, waaronder ook het kabinet zich achter schaaft, de voorwaardelijke link tussen Pijler 1 en Pijler 2 niet steunen. Ten derde is er discussie over de verplichte toepassing van de inkomen-inclusieregel⁴. Het richtlijnvoorstel voorziet in de uitbreiding van de inkomen-inclusieregel waardoor deze ook van toepassing is op binnenlandse dochters. Enkele lidstaten hebben aangegeven dat ze deze verplichte uitbreiding onevenredig belastend vinden. Als compromis stelt het Franse voorzitterschap voor om lidstaten met minder dan tien uiteindelijke moederentiteiten de mogelijkheid te geven om voor een beperkte aantal jaar na inwerkingtreding af te zien van verplichte toepassing van de inkomen-inclusieregel. Ondanks dat het kabinet geen voorstander is van een tijdelijke derogatie kan het in het kader van het compromis hiermee akkoord gaan.

In lijn met diverse moties⁵ en zoals uiteengezet in het BNC-fiche bij dit richtlijnvoorstel, steunt het kabinet de inzet om zo tot een snelle aanname van het richtlijnvoorstel te komen. Het kabinet kan zich – in het kader van het bereiken van een compromis – inhoudelijk vinden in het voorstel van het Franse Voorzitterschap op bovengenoemde drie punten. Het kabinet vindt het belangrijk om op de korte termijn een akkoord te bereiken in de EU zodat verdere voortgang kan worden geboekt met de nationale implementatie van het voorstel.

AOB – Stand van zaken wetgevingsvoorstellen inzake financiële diensten

Document: nog niet beschikbaar. Het document wordt voorafgaand aan de vergadering op het Delegates Portal geplaatst onder de titel «*Progress on financial services legislative files*».

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

Het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie (de Raad) voorziet de Ecofinraad op reguliere basis van informatie over de lopende wetgevingsvoorstellen op het terrein van financiële diensten. Nederland zal de updates van het voorzitterschap ten aanzien van financiële diensten dossiers aanhoren

³ Pijler 1 regelt een andere verdeling van winsten en heffingsrechten tussen landen voor de grootste en meest winstgevende multinationals.

⁴ Onder de inkomen-inclusieregels moet kortgezegd het land waar de uiteindelijke moeder vennootschap van een multinational is gevestigd belasting bijheffen als de winsten van het concern in het buitenland lager worden belast dan het effectieve minimumtarief.

⁵ Kamerstukken II 2018/19, 25 087, nr. 234, Kamerstukken II 2020/21, 35 663, nr. 14 en Kamerstukken II 2020/21, 25 087, nr. 277.

Economische en financiële aspecten van de Oekraïense crisis

Document: n.v.t.

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

De ministers zullen in navolging van de ingelaste informele Ecofinraad van 25 februari jl. en het ontbijt voorafgaand aan de Ecofinraad van 15 maart opnieuw een gedachtewisseling hebben over economische en financiële aspecten van de Russische inval in de Oekraïne.

De Europese instellingen zullen de ministers naar verwachting voorzien in een update van de situatie in de Oekraïne, de door Europa ingestelde sancties en de (financieel-economische) ontwikkelingen in de EU. Mogelijk worden ook de voor de ministers van Financiën relevante aspecten van de uitkomsten van de Europese Raad van 24-25 maart besproken. Op het moment van schrijven is nog niet duidelijk wat deze mogelijke aspecten zullen zijn.

Sinds de laatste Ecofinraad is geen nieuw sanctiepakket geïntroduceerd. Nederland kan tijdens de Ecofinraad benadrukken dat het belangrijk is de gevolgen van sancties nauwlettend te volgen. Nederland zal nogmaals benadrukken dat het belangrijk is om een maatregel gericht op dienstverlening door trustkantoren op te nemen in het sanctiepakket. Ook kan Nederland benadrukken dat het van belang is dat de Europese Commissie een analyse maakt van de noodzaak van verdere maatregelen op het gebied van crypto-valuta.

Er is inmiddels via verschillende EU-programma's steun verleend aan Oekraïne en de EU-lidstaten, onder andere door middel van macro-financiële bijstand (MFB), het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking (NDICI), het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (BMVI) en het Uniemechanisme voor civiele bescherming (RescEU). Binnen de Europese Vredesfaciliteit (EPF) zijn middelen gereserveerd voor het leveren van lethale en niet-lethale goederen aan Oekraïne. Daarnaast heeft de Commissie voorstellen gedaan voor inzet van ongebruikte middelen uit het Asiel, Migratie en Integratiefonds (AMIF) en het CARE-voorstel (*Cohesion's Action for Refugees in Europe*). De Commissie heeft tevens een voorstel gedaan op REACT-EU (*Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe*) te verhogen voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne.

De Russische invasie van Oekraïne leidt tot onmiddellijke uitdagingen voor de EU, in het bijzonder gerelateerd aan vluchtelingenstromen, veiligheid en mogelijke Russische reacties op het sanctiepakket. Ook kunnen de gevolgen voor de economische ontwikkeling groot zijn als gevolg van ontwikkelingen in financiële markten, stijgende energieprijzen, persistente knelpunten in productieketens en vertrouwenseffecten. De Europese Commissie heeft nog niet voorzien in een concrete publieke raming van de economische gevolgen maar heeft tijdens het ontbijt van de Ecofinraad van 15 maart reeds aangegeven dat de economische groei minder hoog zal zijn dan eerder verwacht en de inflatie hoger zal zijn dan eerder verwacht (zie ook het verslag van de Eurogroep en Ecofinraad van 14 en 15 maart jl.).

De Europese Centrale Bank (ECB) heeft in haar raming van 10 maart jl. een initiële inschatting van de impact van de oorlog meegenomen. Voor 2022 schat de ECB dat de eurozone-economie 3,7% zal groeien (0,5%-punt lager dan tijdens de vorige raming van de ECB, in december 2021, grotendeels ten gevolge van de Oekraïne crisis). Voor 2023 is de neerwaartse

bijstelling slechts 0,1%-punt (naar 2,8% groei). De ECB raamt de inflatie voor het eurogebied op 5,1% in 2022, 2,1% in 2023 en 1,9% in 2024. Voor 2022 betekent dat een forse opwaartse bijstelling van bijna 2%-punt ten opzichte van de vorige raming van de ECB, in december 2021. De hogere inflatieraming hangt grotendeels samen met de stijging van de energieprijzen, al heeft de ECB de raming van de kerninflatie, waarbij gecorrigeerd wordt voor voedsel- en energieprijzen, ook fors opwaarts bijgesteld (+0,7%-punt). Vanwege de grote onzekerheid omtrent de oorlog en de economische impact heeft de ECB neerwaartse scenario's uitgewerkt met zwaardere sancties, afnemend gebruik van Russisch gas en hogere energieprijzen.⁶ Ook de OESO heeft inmiddels een tussentijdse raming uitgebracht met het oog op de economische en sociale gevolgen en de beleidsimpact van de oorlog in de Oekraïne.⁷ De OESO schat dat de economisch groei in de eurozone dit jaar meer dan 1,4%-punt lager kan uitvallen dan vóór het conflict werd verwacht, terwijl de inflatie ten minste 2% punt hoger kan uitvallen dan het geval zou zijn geweest als de oorlog niet was uitgebroken. De OESO benadrukt daarbij dat Rusland en de Oekraïne weliswaar relatief klein zijn in bbp-terminen maar grote producenten van basisvoedselproducten, mineralen en energie, met als gevolg aanzienlijke schokken in markten voor grondstoffen, olie, gas en graan.

De Europese Commissie heeft in haar mededeling over het begrotingsbeleid 2023 aangegeven dat voor 2022 de algemene ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact (SGP) nog geldt, waarmee landen ruimte hebben om extra uitgaven als gevolg van de Russische inval te bekostigen. Diverse landen, waaronder Nederland, hebben al nationale maatregelen gericht op het compenseren voor hoge energieprijzen genomen. Het ligt voor de hand dat begrotingstekorten met name in 2022 als gevolg van de inval hoger zullen uitvallen dan verwacht. De Eurogroep heeft naar aanleiding van de genoemde mededeling een verklaring aangenomen waarin het benadrukt dat de economische fundamenten van de eurozone sterk zijn, maar dat de onzekerheid significant is toegenomen. Sterke coördinatie om met de hogere risico's en onzekerheden en hun gevolgen voor de economie om te gaan is nodig, waarbij het belangrijk is dat landen klaar staan om hun beleid te wijzigen naar gelang de economische omstandigheden, aldus de Eurogroep.⁸

Economisch herstel in Europa: implementatie van de herstel- en veerkrachtfaciliteit

Document: n.v.t.

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

Tijdens de Ecofinraad zal worden stilgestaan bij de stand van zaken ten aanzien van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (*Recovery and Resilience Facility*; RRF). De Ecofinraad stemde reeds in met 22 uitvoeringsbesluiten, waarover de Tweede Kamer is geïnformeerd in diverse brieven.⁹ Met een uitvoeringsbesluit wordt de beoordeling van een herstelplan in het kader van de RRF goedgekeurd. Daarnaast worden in een uitvoeringsbesluit de hervormingen en investeringen die een lidstaat zal ondernemen vastgelegd, inclusief de bijbehorende mijlpalen en doelen, alsook de financiële bijdrage waarop de lidstaat aanspraak kan maken. Er zullen deze Ecofinraad geen nieuwe uitvoeringsbesluiten worden besproken. De Raad is nog in afwachting van Commissievoorstellen voor uitvoeringsbe-

⁶ ECB staff macroeconomic projections for the euro area, maart 2022

⁷ OECD Economic Outlook, Intermim report, 17 maart 2022

⁸ <https://www.consilium.europa.eu/nl/press/press--releases/2022/03/14/eurogroup-statement-on-the-fiscal-guidance-for-2023>

⁹ Kamerstukken II, 2021–2022, 21 501-07, nr. 1766, 1769, 1772, 1773, 1786 en 1788.

sluiten voor Zweden, Polen, Hongarije en Bulgarije. Nederland heeft nog geen herstelplan ingediend. Nederland kan de terugkoppeling van het voorzitterschap en de Europese Commissie aanhoren.

Vorbereiding van de bijeenkomst van de ministers van financiën en de presidenten van de centrale banken van de G20 en van de voorjaarsbijeenkomst van het IMF: EU-mandaat voor de G20; verklaring voor het Internationaal Monetair en Financieel Comité (IMFC)

Document: op dit moment nog niet beschikbaar. De documenten worden voorafgaand aan de vergadering op het *delegates portal* geplaatst onder de Engelstalige titels «EU terms of reference» en «IMFC statement».

Aard bespreking: Vaststellen EU ToR en IMFC statement

Besluitvormingsprocedure: consensus

Toelichting:

De Ecofinraad zal twee documenten vaststellen: het *IMFC-statement*, een publieke verklaring namens de EU voor de voorjaarsvergadering IMF op 20 en 21 april, en de *EU G20 Terms of Reference* (EU ToR). Dit is de EU-inzet voor de G20-vergadering van ministers van financiën en presidenten van centrale banken op 20 april te Washington. Nederland kan zich vinden in de inzet zoals benoemd in de EU ToR en het IMFC-statement.

De G20-vergadering staat in het teken van 1) de mondiale economie en huidige risico's, waarbij naar verwachting ook veel aandacht zal zijn voor de oorlog in Oekraïne en de economische gevolgen daarvan, 2) internationale initiatieven op het gebied van gezondheid, 3) de mogelijkheden om kwetsbare landen economisch te steunen en 4) duurzame financiering.

Nederland vertegenwoordigt dit jaar de kiesgroep in het *International Monetary and Financial Committee* (IMFC). De Kamer wordt apart over de Nederlandse inzet geïnformeerd door middel van de DG-conclusies.

De EU-inzet voor het IMFC wordt geformuleerd in het IMFC-statement. Daarin wordt ingegaan op de impact van de Russische invasie van Oekraïne en het effect daarvan op de mondiale financieel-economische situatie. De EU verwelkomt de steun die aan Oekraïne is gegeven. Verder steunt de EU verkenning van doorlenen van *special drawing rights* (SDR's) en steun het de oprichting van de *Resilience and Sustainability Trust*. Verder verwelkomt de EU de inzet van het IMF op het gebied van klimaat. Daarnaast benadrukt de EU het belang van effectieve implementatie van het *Common Framework for Debt Treatments* van de G20 en de Club van Parijs en verbetering van schuldentransparantie.

Rusland is ook lid van het IMF en de G20. Het is nog niet duidelijk of en op welk niveau Rusland van plan is deel te nemen aan de vergaderingen. Mocht dit het geval zijn dan zal Nederland in overleg met andere EU-landen besluiten hoe hier passend mee om te gaan.

Update voortgang bij EIB & EBRD implementatie Raadsconclusies (juni 2021) over Europese financiële architectuur voor ontwikkeling (EFAD)

Document: n.v.t.

Aard bespreking: Update

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

De Raad zal een presentatie krijgen van de Europese Investeringsbank (EIB) en de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBRD) over de voortgang van de implementatie van de Raadsconclusies van juni 2021 over de Europese financiële architectuur voor ontwikkeling (EFAD).

In de Raadsconclusies zette de Raad in op het verbeteren van de huidige architectuur om de complementaire kwaliteiten van verschillende uitvoerders (e.g., EBRD, EIB, EU nationale ontwikkelingsbanken) optimaal te benutten, zonder een omvangrijke en tijdrovende institutionele herziening of additioneel kapitaal. De Raad riep de EIB en de EBRD op om effectiever samen te werken en coördinatie op technisch en strategisch niveau verder uit te werken. Daarnaast verzocht de Raad de EIB om de ontwikkelingsimpact van haar activiteiten te vergroten o.a. door betere aansluiting bij Europese beleidsprioriteiten en lokale vertegenwoordiging i.s.m. Europese delegaties. In de Raadsconclusies wordt daarnaast de EBRD gestimuleerd een potentiële uitbreiding van haar activiteiten naar Sub-Sahara Afrika te onderzoeken. In de nabije toekomst zal de Europese Commissie een update presenteren waarin zij een toelichting geeft op de voortgang bij het bereiken van de doelstellingen uit de Raadsconclusies.

Nederland zal de voortgang op het gebied van betere samenwerking en coördinatie tussen de EIB en de EBRD en hun individuele inzet ter bevordering van de ontwikkelingsimpact verwelkomen. Het kabinet steunt het opzetten van een toegewijde EU-externe tak binnen de EIB, «*EIB Global*» en verwelkomt de lopende analyse van de EBRD naar eventuele uitbreiding naar Sub-Sahara Afrika. Het kabinet blijft zich inzetten om de Europese Commissie te stimuleren verdere uitwerking te geven aan de coördinerende rol en het geven van de juiste prikkels om de toegevoegde waarde van de verschillende Europese financiële instellingen optimaal te benutten.

Conclusies over de strategische autonomie van de EU op economisch en financieel gebied

Document: nog niet beschikbaar. Het document komt voor de vergadering beschikbaar op Delegates Portal onder de Engelstalige titel «*Council conclusions on achieving the EU's economic and financial strategic autonomy in an open economy*».

Aard bespreking: aanneme Raadsconclusies

Besluitvormingsprocedure: consensus

Toelichting:

De Raad zal bespreken hoe de EU haar strategische autonomie op economisch en financieel gebied kan versterken en hierover waarschijnlijk conclusies aannemen. Voor Nederland staat open strategische autonomie van de EU voor haar vermogen om als mondiale speler, in samenwerking met internationale partners, op basis van eigen inzichten en keuzes haar publieke belangen te borgen en weerbaar te zijn in een onderling verbonden wereld waarin geopolitieke concurrentie zich steeds sterker manifesteert. De Nederlandse lijn is gebaseerd op elementen zoals een open economie, een gelijk speelveld, en internationale samenwerking met gelijkgezinde partners. Deze elementen komen ook goed terug in de voorliggende Raadsconclusies.

In de voorliggende Raadsconclusies wordt uiteengezet dat er drie manieren zijn om de Europese strategische autonomie te vergroten: het versterken van de internationale rol van de Euro; het versterken van de weerbaarheid van de financiële sector; het beschermen van het EU-economische en financiële systeem tegen de toepassing van extraterritoriale sancties.

In de voorliggende Raadsconclusies wordt benadrukt dat de internationale rol van de Euro vooral afhankelijk is van de kracht en stabiliteit van de Economische en Monetaire Unie. Het versterken van de fundamenten van de Europese economie staat daarom centraal bij het vergroten van de strategische autonomie. Er worden een aantal bestaande initiatieven aangehaald die hieraan bij kunnen dragen, zoals de Kapitaalmarktunie en

Bankenunie. Recente ontwikkelingen op het gebied van de mogelijke introductie van een digitale euro worden als positief beschouwd.

In de Raadsconclusies wordt het belang van een sterke, competitieve en weerbare financiële sector onderstreept. De verdieping van de Kapitaalmarktunie speelt daarbij een belangrijke rol, voorstellen van de Commissie in dat kader worden dan ook verwelkomd. In de conclusies is er ook aandacht voor duurzame financiering en wordt verwezen naar initiatieven die dit kunnen bevorderen. Tevens zijn er conclusies die betrekking hebben op de versterking en het weerbaar maken van de bankensector via de aanstaande implementatie van de finale Bazel III standaarden. Verder wordt verwezen naar het belang van het voltooien van de Bankenunie.

In het kader van het vergroten van Europese strategische autonomie worden ook het behouden en versterken van het vertrouwen van de Europese burger in het financiële systeem en het tegengaan van witwassen benoemd. Tevens wordt er aangegeven dat er risico's zijn verbonden aan grote afhankelijkheden van kritieke diensten van derde landen en dat er gekeken moet worden naar hoe deze te adresseren.

In de Raadsconclusies wordt aangegeven dat het Europese economische en financiële systeem beschermd dient te worden tegen de extraterritoriale effecten van sancties van derde landen, en dat daartoe stappen gezet dienen te worden. De extraterritoriale toepassing van sancties die niet consistent zijn met internationaal recht worden vooral als schadelijk gezien. Tegelijkertijd wordt het belang van een gecoördineerd sanctiebeleid van de EU benadrukt.

Nederland kan instemmen met de Raadsconclusies. Het kabinet onderstreept dat het versterken en weerbaar maken van de Europese economie bijdraagt aan Europese open strategische autonomie en ziet dit goed weerspiegeld in de raadsconclusies. De versterking van de Europese economie draagt ook bij aan het vergroten van de internationale rol van de Euro. Ook deelt het kabinet de ambitie om de kapitaalmarktunie te verdiepen en de bankenunie te voltooien, wat bijdraagt aan het versterken van de interne markt en het economisch en financieel systeem van de EU en haar strategische autonomie. Tot slot wordt, in overeenstemming met de positie van het kabinet, het belang van samenwerking met internationale partners benadrukt.

AOB – Stand van zaken financiële diensten dossiers

Document: n.v.t.

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

De Europese Commissie voorziet de Ecofinraad op reguliere basis van informatie over de implementatie van wetgeving op het terrein van financiële diensten. Nederland zal de updates van de Commissie ten aanzien van financiële diensten dossiers aanhoren.